

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Uppdrag till Statens skolverk att svara för fortbildning av förskollärare och förskolechefer

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens skolverk att under 2012–2014, med start våren 2012, svara för genomförandet av fortbildning av förskollärare och förskolechefer i förskolan.

Uppdraget ges med förbehåll för att riksdagen beslutar i enlighet med regeringens förslag om medel för ändamålet i budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1, utg. omr. 16).

Skolverket ska:

- genom överenskommelser med lärosäten, som har tillstånd att utfärda förskolläraryxamen, erbjuda förskollärare som är anställda i förskolan och som har en behörighetsgivande examen ett behörighetsbevis eller legitimation som förskollärare fortbildning omfattande högst 7,5 högskolepoäng, som inriktas på barn i behov av särskilt stöd när det gäller deras språkliga och kommunikativa samt matematiska utveckling,
- genom överenskommelser med lärosäten, som har tillstånd att utfärda förskolläraryxamen, erbjuda förskollärare som är anställda i förskolan och som har en behörighetsgivande examen ett behörighetsbevis eller legitimation som förskollärare och förskolechefer anställda i förskolan fortbildning omfattande högst 7,5 högskolepoäng, som inriktas på uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet,
- erbjuda fortbildning med hög tillgänglighet och geografisk spridning,
- erbjuda fortbildning i enlighet med de kommunala och enskilda huvudmännens prioritering, och
- utse vilka personer som ska komma i fråga för en utbildning, om antalet anmälda personer överstiger tillgängliga utbildningsplatser för

att möjliggöra geografisk spridning och fördelning mellan kommunala och enskilda huvudmän.

I Skolverkets uppdrag ingår även att sprida information till huvudmän och andra berörda om den fortbildning som genomförs på uppdrag av verket.

Med huvudman avses enligt detta beslut en kommun eller en enskild som bedriver förskola och som har godkänts enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) eller motsvarande äldre bestämmelser.

Genomförande och redovisning av uppdraget

Skolverket ska samråda med andra myndigheter som berörs av verkets uppdrag. Uppdraget ska redovisas årligen i Skolverkets årsredovisning och innehålla uppgifter om:

- antal kurser och typ av kurser per lärosäte,
- antal och andel förskollärare respektive förskolechefer hos kommunala respektive fristående huvudmän som deltar i eller har fullföljt fortbildning,
- geografisk spridning när det gäller anordnande av kurser och deltagare i fortbildning, och
- kostnaderna med anledning av fortbildningssatsningen.

Ekonomiska förutsättningar för uppdraget

För sådan fortbildning av förskollärare och förskolechefer i förskolan som avses i detta uppdrag beräknar regeringen sammanlagt 40,5 miljoner kronor per år under perioden 2012–2014 (prop. 2011/12:1, utg. omr. 16).

För utbildningskostnaden beräknar regeringen högst 39,3 miljoner kronor för respektive år under perioden 2012–2014. Skolverket får använda högst 1,2 miljon kronor årligen för administration och uppföljning av fortbildningsinsatsen. Dessa kostnader ska särredovisas.

Hälften av medlen för utbildningskostnader ska användas för fortbildning av förskollärare med inriktning på barn i behov av särskilt stöd och den andra hälften för fortbildning av förskollärare och förskolechefer med inriktning på uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet. Fördelningen får dock justeras utifrån efterfrågan så att medlen används så effektivt som möjligt.

Skälen för regeringens beslut

Den nya skollagen som började tillämpas den 1 juli 2011 innebär flera viktiga förändringar för förskolan. Förskolan har blivit en egen skolform med gemensamma övergripande mål med skolan. Samma regler gäller för såväl kommunala som fristående förskolor. Förskolechefens roll har tydliggjorts och förskollärarna har ett tydligt ansvar för det pedagogiska

innehållet i verksamheten. Förskolechefer och förskollärare har också ett tydligt ansvar för systematiskt kvalitetsarbete.

Den 1 juli 2011 trädde också ändringar i förskolans läroplan i kraft, som innebär att det pedagogiska uppdraget förstärkts. Målen för verksamheten i förskolan när det gäller barnens språkliga och matematiska utveckling samt områdena naturvetenskap och teknik har förtydligats. På så sätt höjs ambitionerna för lärandet i förskolan. Både förskolechefer och förskollärare har ett tydligt ansvar för uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet. Vidare har förskollärarna fått ansvar för att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner. Förskollärarna behöver därför ökad kunskap och förstärkt specialpedagogisk kompetens. Att det pedagogiska uppdraget har tydliggjorts innebär inte att förskolans ansvar för omsorg och trygghet fått minskad betydelse. Detta ansvar är också en viktig del i den helhet som tillsammans utgör förskolans uppdrag.

För att kunna leva upp till skollagens och läroplanens krav behöver förskolechefer och förskollärare i förskolan ytterligare möjligheter att utveckla sin kompetens. Under 2009–2011 genomfördes en fortbildningssatsning i form av det s.k. förskolelyftet. Den satsningen följs nu upp med kompetensutveckling inom två viktiga områden. Detta uppdrag ska bidra till att stärka förskollärares och förskolechefers kompetens och därmed främja förskolans måluppfyllelse.

Av förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor följer att Skolverket får uppdra åt statliga lärosäten som omfattas av högskolelagen (1992:1434) att anordna fortbildning av förskolechefer och förskollärare.

På regeringens vägnar

Nyamko Sabuni

Christer Tofténus

Kopia till

Finansdepartementet, budgetavdelningen
Riksdagen, utbildningsutskottet
Statens skolinspektion
Sveriges Kommuner och Landsting
Friskolornas riksförbund